

Kratke vesti

iz življenja in sveta

FINSKA ODLIKOVANJA AMERIKANCA

Helsinki. — Hallam Puck, glavni reprezentant Ameriško-finskega relija v Helsinkih, je bil odlikovan od finske vlade z redom "finske bele rože."

OPROSTITIV PROFESORJA-ROPARJA

Los Angeles. — Tukašnje sodice je oprostilo ter postavilo za pet let pod parolo 53-letnega Virgila F. Morse-a, bivšega profesorja matematike na nekem tukašnjem kolegiju. Profesor, ki je imel v žepu zadnjih trideset centov, je izjavil, da je hotel dobiti denar, kar bi kupil božično koso svoji ženi in peterim otrokom, zato je z neko staro in grobo puško ostražil nekoga grocerista v njegovi trgovini, ki mu je izročil v strahu pred puško \$13. Bivši profesor je prejel med tem več ponudb za delo.

NESREČA ZARADI NEPREVIDNOSTI

Upper Sandusky. — Mrs. Foster Campbell in njena petletna hčerka sta se nevarno opekli, ko sta matirala v kuhinji peč ter v njo vneli petroleje, ki se je ugasnil ter zadel požar. Hči je pri požaru popolnoma pogorela. Znan pri tem je, da je bila Mrs. Campbell še pred tremi leti nevarno v slični nesreči ožgana, toda je to ni izučilo.

TRUPA TREH TOPLJENCEV

Sault Ste. Mary, Mich. — Nekega profesionalni potapljač je prišel včeraj na površje trupa treh ljudi, ki so v soboto popolnoma zdrsili z avtomobilom, v katerem so se vozili, v neki tuzlanski globok kanal.

NA POMLAD SE BO DOPRLO PEKLO

Palm Beach, Fla. — Joseph P. Kennedy, ameriški poslanik v Londonu, ki se nahaja začasno v tuzli, je izjavil, da vsa znamenja kažejo, da se bo na pomlad doprlo peklo v Evropi, ko se bo razplamtel vojna v vsem svetu.

AFRIKA — DOM DEGUNCEV

Chicago. — Herbert Hoover, glavni predsednik Zedinjenih držav, priporoča ustanovitev posebnih domov države v Afriki, ki naj bodo domovi onih, ki so se morali zaradi persekucij izseliti iz svojih domovine.

IZSELJEVANJE TIROLCEV NA NADALJUJE

Imbruck. — Vsak dan pride v Nemčijo povprečno 200 do 300 Tirolskih Nemcev, ki se izseljujejo iz Italije na podlagi dogovora med Hitlerjem in Mussolinijem. Vsi ti Tiranci, ki jih napeljujejo v Južni Nemčiji, postanejo tri dni po svojem prihodu nemški državljani.

PAPEŽEV ČESTITKE NAPOREKUMU MIKADU

Kim. — Papež Pij je poslal javne čestitke japonskemu cesarju Hirohitsu ob 2.600-letnjo ustanovitve japonskega imperija.

KOMUNISTI SO IZOSTALI

Pariz. — Enajst komunističnih poslancev, katerim se je v parlamentu, da obdrže svoje sedelce, teden tajnega zasedanja, kar je bilo razčlenjeno na seji, bi se nje obdržalo izdaje. Omenjeni komunisti so se odpovedali svojim mandatam do Rusije.

Italija tajno utrjuje svojo mejo proti Nemčiji na Brennerjevem prelazu

Nemci, ki se vračajo iz Afrike in z Balkana preko Italije v domovino, so prepeljani ponoči preko Brennerjevega prelaza, da ne vidijo utrjevalnih del.

JESSENICE, 12. februarja. — Jugoslovanski delavci so sporočili danes jugoslovanskim vojaškim oblastim, da Italija hiti s tajnim utrjevanjem Brennerjevega pasu, ki tvori vrata med Nemčijo in Italijo.

Ta poročila se je vzel z največjim zanimanjem na znanje v očigled naraščajoči nervoznosti na Balkanu, česar posledica je, da bodo tako Nemci kakor zavezniki zvišali svoj pritisk na Italijo.

Ko je Nemčija zasedla Avstrijo, kar se je zgodilo dne 13. mar-

ca 1938, so nemške čete zasedle postojanke na Brennerjevem prelazu.

Italijani grade utrdbе tudi v okolici Udine (Vidma), kar je videti z mnogih točk ob meji, ker si tega dejstva ne prizadevajo prikriti, zelo pa si prizadevajo prikriti svoja utrjevalna dela na Brennerjevem prelazu.

Nemce, ki se vračajo iz Afrike in z Balkana preko Italije nazaj v Nemčijo, pošilja italijanske oblasti ponoči z vlakom preko Brennerja, da ne vidijo utrjevalnih del.

Nesreča v slovenski družini

Včeraj sta se dečka, 10-letni Louis Kolenc, stanujoč na 801 E. 156th St., in njegov 14-letni bratranec Steven Mihelič, stanujoč na 642 E. 162nd St., igrala "roparje in policaje." Dečka sta se igrala v Miheličevem domu. Mali Louis je imel pištolo-igračo, Steven Mihelič pa 22-kalibrsko puško. Tekom igre se je puška sprožila in krogla je zadela dečka Kolence v čelo, da se je pri prči zgrudil na tla.

Dečka so odpeljali v bolnišnico, kjer so zdravniki izjavili, da

je njegovo stanje kritično. Dečku Miheliču pa je policija vzela njegovo puško ter izjavila, da bo predložila zadevo mladinskemu sodišču.

Da je nesreča še večja, pa je bila dečkova mati, Mrs. Pauline Kolenc v soboto večer nevarno opečena, ko je padla s peči ponev z razbeljeno mastjo, ki je mater nevarno opekla po obrazu in po prsih. Mrs. Kolenc se je šele včeraj vrnila iz bolnišnice. — Težko preizkušena slovenska družina je vredna vsega obžalovanja.

Podpis trgovinskega pakta med Rusijo in Nemčijo

Pogodba predvideva medsebojno zamenjavo blaga v vrednosti ene milijarde nemških mark.

BERLIN, 12. februarja. — Tukašje pričakuje, da bo danes popoldne ali jutri podpisana nova nemško-ruska trgovinska pogodba. Tozadevna pogajanja se vrše v Berlinu in Moskvi že zadnjih sedem tednov.

Kakor se doznava, predvideva ta pogodba vzajemno zamenjavo blaga v znesku ene milijarde mark. Nemčija bo dobavljala Rusiji masinerijo in industrijske produkte, Rusija pa bo v zamenjavo dajala Nemčiji olje, rudo, krmno in nafto.

Dalje se naznanja, da bo Nemčija pripravila eno celo tovarno za proizvajanje umetnega gumi-ja. Poleg tega bo tudi ustanovila več modernih rafinerij za čiščenje olja v Rusiji.

Tovarno in rafinerije bodo postavili v Rusiji pod nadzorstvom nemških inženirjev, ki bodo tudi seznanili rusko delavstvo z obratovanjem teh naprav. Kakor naznanjajo naknadna poročila, je bil trgovinski pakt med Rusijo in Nemčijo med tem že podpisan.

Čas pogreba

Pogreb pokojne Gladys Prijatelj se vrši v sredo zjutraj ob 9:30 uri iz Joseph Zele in Sinovi pogrebnega zavoda na 458 East 152 St. in v cerkev Sv. Jerome ob 10 uri in na to na Sv. Pavla pokopališče.

Na operaciji

Miss Rose Rogel, 977 East 74 St., hčerka Mr. in Mrs. John Rogel, je bila odpeljana v St. Vincent Charity bolnišnico, kjer je bila operirana. Prijatelj jo lahko obiščejo v sobi št. 10. Želimo ji skorajšnje okrevanje.

Današnja vojska, je res čudna vojska

Na zapadni fronti grmijo mesto topov radijski zvočniki, ki odajajo propagando v vrste sovražnika.

PARIZ, 12. februarja. — Včeraj so napadli Francozje na Maginotovi črti z radijsko propagando nemške črte na Siegfriedovi liniji. Zvočniki so glasno oznanjali nemškemu vojaštvu, kakaj se bore zavezniki: proti invaziji, proti uzurpaciji, za spoštovanje mednarodnih pogodb, proti zavajanju tujega občinstva in za svobodo človeštva. Nato so pričeli Francozje naštevati natančno število izgubljenih ladij, silo zavezniške aviatike in skupno moč zveznikov.

BERLIN, 12. februarja. — Nemška uradna časniška agencija javlja, da je nemško vojaštvo zadušilo glas francoske propagande s krogliami strojnici, ki so jih pričeli Nemci tiskati na kraj, odkoder je prihajal glas po zvočniku. Poročilo nemške agencije se glasi: "Včeraj so zopet grmeli francoski zvočniki, ki so oddajali med drugim tudi neki muzikalni program. Na nekem mestu so se priplazile francoske patrulje v bližino nemških prednjih straž, kjer so držale visoko nad seboj velike plakate s francosko propagando."

Pev. zbor Jadran

Nocoj ob 8. uri se zbere peveci in pevke Jadrana in gredo skupno zapet pokojni Gladys Prijatelj.

Doma

Mala hčerka od Mr. in Mrs. Peter Šter, 19302 Arrowhead Ave., je prišla domov iz bolnišnice, kjer se je nahajala zaradi opeklin, ki jih je došla.

NAZNANILO

Moški zbor pevskega zbora "Jadran" je prošen, da pride jutri v sredo ob 8. uri zvečer na oder Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. — Preds.

300.000 MOŽ V OFENZIVI

MOSKVA, 13. februarja. — Rusi poročajo danes o no vih uspehih na karelijski fronti, odkoder poročajo tudi finske vesti o veliki ruski ofenzivi.

Vrhovno poveljstvo v Leningradu naznanja, da so Rusi zavzeli 32 finskih utrdb, med katerimi jih je dvanajst iz železa in betona.

V zadnjih dneh, naznanja rusko poročilo, so zasedli Rusi 230 strojnici in 82 topov.

KODANJ, Danska, 13. februarja. — Tukašnje časopisje poroča, da so vrgli Rusi v svojo ofenzivo na Mannarheimovo črto 300.000 mož, to je več kot šteje na moštvo vsa finska armada.

Jugoslevanski listi komentirajo prihod Sumner Wellea

"Vreme" z zadoščenjem leži vest o njegovem prihodu, pariško časopisje pa je skrajno skeptično.

BEOGRAD, 12. februarja. — Jugoslovansko časopisje z zadoščenjem komentira prihod ameriškega državnega podtajnika Sumner Wellea v Evropo, kamor ga bo poslal predsednik Roosevelt.

Časopis "Vreme" vidi v sedanjem razvoju "najboljše prilike", ki so jo imeli še kdaj vojskujoči se narodi, da pride med njimi do sporazuma in poravnave. "Rooseveltov poslanec prinaša s seboj priliko za svetovni mir," pravi "Vreme."

Pariško časopisje pa je skrajno skeptično ter je mnenja, da je zdaj vsako posredovanje za mir prepozno, ker je prepad med zavezniki in njihovimi nasprotniki tako širok, da je nepremostljiv. Angleška in francoska vlada namreč ponovno izjavljata, da ju ne odvrne nobena stvar na svetu od njunega odloka voditi vojno, dokler ne bo strt nemški Hitlerjem in dokler ne bo svet zopet svobodno zadihal.

Krog Legat narodov pravijo, da je Amerika šele zdaj spoznala to, kar bi mogla že davno spoznati, da se namreč usoda Evrope tiče tudi Amerike.

Rozalija Zupančič umrla

Sinoči ob 10:00 uri je preminila na svojem domu po dolgi in mučni bolezni dobro poznana Rozalija Zupančič, rojena Črničlogar, stara 62 let, stanujoča na 923 East 73rd St. Doma je bila iz Sibireja na Primorskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 35 leti. Tukašje zapuščajo žalujočega soproga Josepha, sinova Rudolpha in Edwarda, hčer Rose Kramar in več sorodnikov, v starem kraju pa štiri brate in sestro. Bila je članica sledečih društev, Danica, št. 11 SDZ, Marije Magdalene št. 162 KSKJ, Janeza Krstnika, št. 37 JSKJ, Naprej, št. 5 SNPJ in Ženske Zveze, št. 25. Pogreb najkne se bo vršil iz Frank Zakraskovega pogrebnega zavoda na 6016 St. Clair Ave. Čas pogreba naznamo jutri. — Bodi ji ohranjen blag spomin, preostalem pa naše sožalje.

Zaroka

Zaročila sta se Miss Dorothy Boštjančič, hčerka Mr. in Mrs. Frank Boštjančič, 14115 Jenny Ave. z Mr. Joseph Lindičem, si dom spoštovane Lindičeve družine na 527 East 157th St.

Prihod avstralskih in novozelandskih čet v Egipt

Vojaštvo bo pridruženo zavezniškim četam na Bližnjem vzhodu, odkoder bo po potrebi poslano na Balkan.

SUEZ, Egipt, 12. februarja. — Danes so prispele semkaj po 8.000 milj dolgi vojni čete iz Avstralije in Nove Zelandije, ki jih je mesto z vzhodnim pozdravilo.

Avstralski vojaki, katerih očetje so se v svetovni vojni borili v Palestini, v Solunu, v Franciji in Belgiji, so se izkrcavali.

Avstralske in novozelandske čete se bodo na Bližnjem vzhodu pridružile zavezniški armadi, o kateri pravijo, da šteje blizu milijona mož ter sestoji iz angleških in francoskih regularnih vojakov, iz francoskih tujskih legijonarjev, angleških indijskih in francoskih kolonijalnih čet ter iz egiptске in turške armade, ki je pripravljena na Bližnjem vzhodu za vsako eventualnost. V slučaju nemškega ali ruskega vdora na Balkan, bo ta armada prepeljana skozi Dardanele na balkanski polotok.

Čete je pri njihovem izkrcanju pozdravil minister Anthony Eden, ki je za to priložnost pripotoval s posebnim letalom iz Londona.

V Euclidu se bo pričelo z gradnjo projekta hiš

Odpor Zveze davkoplačevalcev v Euclidu, ki je nasprotna temu projektu, bo torej zman.

Ernest J. Bohn, ravnatelj Cleveland Metropolitan Housing Authority, je včeraj izjavil, da bo šla omenjena ustanova naprej s svojimi načrti za konstrukcijo milijondolarskega hišnega projekta v Euclidu.

Mr. Bohn je dejal, da ni njegova organizacija udeležena v nobeni lokalni kontroverzi. "Dognali smo, da je v Euclidu veliko pomanjkanje hiš oziroma stanovanj," je rekel Bohn. "Euclidski mestna zbornica nas je povabila, naj pričnemo z gradnjo projekta. Žn odtlej se ni ničesar primerilo, kar bi nas moglo odvrti od tega, kar smo sklenili storiti."

Omenjena ustanova ima polno moč gradnje, kjer ji razmere to dovoljujejo. Mr. Bohn je podal svojo izjavo nato, ko je obelodanil councilman William Bingham osem strani obsegaajočo obrambo tega projekta. Govorec v imenu mestne zbornice in župana Kennetha J. Simsa, je Mr. Bingham odgovoril v tej listini na vprašanja, ki jih je stavila Euclid Taxpayers' asociacija, ki je nasprotna temu projektu.

V bolnišnici

Mrs. Mary Nainiger, 15617 Saranac Rd., je bila odpeljana v Huron Rd. bolnišnico. Prijatelj jo lahko obiščejo med 1 in 3. uro popoldne in od 7. do 8:30 zvečer.

Asesment

V sredo zvečer bo pobirala tajnica Slov. Ženske Zveze št. 32 asesment v cerkvi sv. Kristine. Članice so prošene, da to upoštevajo.

STRAŠNA AVTNA NESREČA PRED POLICIJSKO POSTAJO V EUCLIDU

V nesreči, v kateri sta bila dva ubita, je tudi nekaj slovenskih mladeničev.

TUDI POVZROČITELJ NESREČE JE SLOVENEK ALI HRVAT

Sinoči malo pred sedmo se je primerila v Euclidu velika nesreča, v kateri je prizadetih tudi nekaj slovenskih fantov. V skupino mladeničev, atletov v Euclid Shore High šole, se je namreč baš pred policijsko postajo v Euclidu, 585 E. 222nd St., zaletel neki avtomobil, ki je dva mladeniča ubil, več pa težko ranil.

Anton Kucich, voznik avta

Fantje, ki so bili na potu domov od neke igre v šoli, so korakali po cesti mesto po pločniku, ko se je zaletel vanje avtomobil, ki se po nesreči ni ustavil, temveč drvil svojo pot naprej. Deaktivna Herbert Brady in John Zagorec sta po raznih znakih dognala voznika avtomobila, ki je po vsej priliki Anton Kucich, star 26 let in stanujoč na 22321 Milton Ave., Euclid.

Kucich, ki je priznal, da je "nekaž zadel," je obtožen uboja. Ob 9:30 zvečer so ga premestili v okrajno ječo, ker se je bilo bati za njegovo varnost, če bi ga obdržali v ječi v Euclidu.

Dva mrtva

V nesreči, ki se je primerila skoro prav pod cestno svetilko, sta bila ubita: John Montana, star 16 let in stanujoč na Fuller Ave. in Arvine Thompson, tudi 16 let star, z Newton Ave., oba iz Euclida.

Ranjeni Slovenci

V Emergency kliniki pa leže ranjeni: Fred Lipovec, 17-letni Slovenec, ki je veljal v šoli za enega najboljših borcev in zgoigralcev, stanujoč na 872 E. 230 St. Omenjeni ima morda počeno lobanjo, pretresene možgane, zlomljeno levo nogo in še druge poškodbe.

Paul Rosa (tudi najbrže Slovenec, ker so v Euclidu rojaki s tem imenom), star 17 let in stanujoč na 327 E. 220th St. Tudi on ima najbrže počeno lobanjo ter več prask po obrazu in životu.

Joseph Bergoch (Slovenec), star 16 let, stanujoč na 895 E. 232nd St. Najbrže počeno lobanjo, praske po obrazu in bradi, zlomljeno levo in morda tudi desno nogo.

V Huron rd. bolnišnici pa je 17 letni Arthur Bolon, ki ima zlomljeno nogo.

Zdravnik dr. W. E. Hill, ki ordinira na 508 East 185th St., pa je dal v svojem uradu prvo pomoč 15-letnemu Johnu Tartinu z Westport Ave., katerega je potem poslal domov.

Nihče izmed ranjenih fantov ne ve, kaj jih je zadelo. Policijski poročnik John Kosier je sestavil skupaj, po raznih znakih

ZGODBA O LJUBEZNIVI ŽENICI, KI JE POVOZILA SVOJEGA MOŽA

Danes se bo morala javiti pred policijskim sodiščem 38-letna Mrs. Edna Armour, stanujoča na 1930 East 75th St., ki je obtožena neprevidne vožnje, vožnje brez licence in povoženja svojega moža.

Omenjena ženska je namreč v soboto večer povožila svojega moža, 30 let starega Wesleya. Ženska je izjavila, da ga je hotela s tem le ostražiti, da ne bi več pil. V soboto večer ga je namreč našla v neki gostilni na Detroit Ave., odkoder ga je kon-

in izpovedih sodeč, sledečo zgodbo:

Kako se je primerila nesreča

Sedem fantov je šlo po cesti v bližini cestnega pločnika. Kucich se je peljal proti neki gasoliniski postaji na Babbitt Rd., ko je nenadoma opazil, "da je nekaj zadel, toda ni vedel, kaj." Sunek je bil tako silen, da je od avtomobila odletela ena svetilka in še nekaj drugih delov.

Kucich je vozil naprej, dva bloka od mesta nesreče pa ga je opazil John Switaj, 837 E. 222nd St., ki je povedal policiji, da je oni naglo vozil, da je hlapelo iz radiatorja njegovega avtomobila in da ni imel luči. Dejal je, da se mu je vse to sicer čudno zdelo, toda da ne bi več mislil na to, če ne bi takoj nato ugrl na cesti mrtvece in ranjence.

Na policijsko postajo je prišel tudi oče voznika Kucicha, Anton Kucich Sr., ki je izjavil policiji, da je njegov sin zaposlen pri WPA, da je dober fant, ki nikoli ne pije in izroči vedno njemu, očetu, svojo plačo.

Tudi mladina je kriva

Policija pravi, da si zamenjajo zadeva pregovoriti mladino, da bi korakala po pločniku, mesto po cesti in da mora biti večina na cesti posebni policijski avtomobil, ki vozi gor in dol ter prisili mladino s ceste. Sicer pa to ne more biti noben izgovor za Kucicha, ker je cesta dobro razsvetljena.

Nov slovenski letalec

Mr. Paul Renko, sin našega zastopnika Mr. Johna Renkota in njegove soproge, je prejel dne 6. januarja iz Washingtona, D. C., obvestilo, da je z dobrim uspehom prestopal zdravniško preiskavo kakor tudi strokovno preizkušnjo za letalskega pilota. Kar je najbolj zanimivo pri zadevi, je to, da nista njegov oče in mati ničesar vedela o vsem tem, niti ne tega, da se mladi Paul vežba za pilota, dokler ji ni sin pokazal svoje pilotske licence. Čestitke staršem kakor tudi mlademu letalcu!

Seja

Danes, v torek, se vrši seja gospodinskega odseka Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. Seja je važna in članice so prošene, da so gotovo navzoče.

Direktorska seja

Nocoj ob 8. uri zvečer se prične direktorska seja Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Direktorji so prošeni, da so gotovo navzoči.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Polno raznašalstvo v Clevelandu, za celo leto.....	\$5.50	
za 6 mesecev.....	\$3.00; za 3 mesece.....	\$1.50
Polno raznašalstvo v Clevelandu, v Kanadi in Mexici za celo leto.....	\$9.00	
za 6 mesecev.....	\$5.25; za 3 mesece.....	\$2.50
Za Zedinjene države za celo leto.....	\$4.50	
za 6 mesecev.....	\$2.50; za 3 mesece.....	\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države.....	\$4.00;	
za celo leto.....	\$8.00; za 6 mesecev.....	\$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

UPRAVIČENOST LEWISOVIH ZAHTEV

Nedavno zaključena konvencija United Mine Workers unije v Columbusu, ki je istočasno proslavila tudi svoj zlati jubilej ali petdesetletnico te močne in solidne delavske organizacije, je dala v mnogočem zgled tudi ostalim delavskim organizacijam v tej deželi. To zlasti z ozirom na delavsko stališče napram profesionalnim politikom, ki delavcem vse mogoče obetajo, samo da jim slednji pomagajo do moči in oblasti. Razen redkih častnih izjem pa ti politiki redkokdaj služijo delavskim interesom, zato bi morale ostale delavske unije v tem pogledu slediti vodstvu premogarjev.

Dejstvo je, da so nekatere opombe Johna Lewisa, predsednika organizacije premogarjev, iznenadile gotove politike, ki so v predstojeci politični kampanji računali na podporo organiziranega delavstva, v čemer pa so se zmotili, dočim so te opombe našle pri ameriškem delavstvu polno razumevanje in odobravanje.

Lewis je govoril kot predsednik unije, ki ima dolgotrajno in včasih bridko izkušnjo s profesionalnimi politiki, ki so se dvignili do visokih in važnih mest kot "prijatelji delavstva," pa so pozneje okrenili svoje sile proti delavstvu, čim so njihovi sebični politični cilji zahtevali tako postopanje.

Ne samo premogarji, o katerih je tukaj govor, temveč ameriški delavci vobče niso bili še nikoli deležni političnega in gospodarskega obzira, ki jim je po njihovi moči in zaslugi zmerom pripadal in ki jim tudi danes bolj kot kdaj koli prej pripada. Politično moč delavcev se je že od nekdaj na premeten način cepilo. S pomočjo raznih pokvarjenih delavskih voditeljev, ki so jih v mnogih slučajih razni politiki smatrali za svoje plačane agente, se je z delavsko politično močjo mešetarilo in kupčevalo. Ti plačani agentje so morali biti potem zadovoljni, ako je po zaslugi takih politikov padla v naročje delavstva od časa do časa kaka mrviča z obilno obloženih plutokratskih miz.

Danes, po tolikih letih delavskega boja za socialno in gospodarsko izboljšanje, je bogastvo te dežele še vedno osredotočeno v rokah maloštevilne manjšine bogatih in močnih plutokratov, dočim ogromno število ljudi, ki vključujejo dve tretjini prebivalstva Amerike, uživa dohodke, ki komaj zadostujejo za skromno preživljanje, nad tretjino ameriškega naroda pa životari na robu vsakdanjega glada.

Toda te posledice, ki so že same po sebi dovolj žalostne, še niso najhujše, kajti poleg njih ne smemo pozabiti na položaj desetih milijonov brezposelnih, in to v času, ko sta proizvodnja in trgovina te dežele dosegla najvišje stanje v zgodovini Amerike.

Lewis je upravičeno naglasil, da delavstvo, ki je največ odgovorno za splošni razvoj in gospodarski napredek dežele, dočim je samo pritrngano pri vsem, ni bilo še nikoli zastopano v vladi in v njenih odsekih, ki ustvarjajo in vodijo politično-gospodarski pravec dežele. Diplomatske in druge visoke položaje se daje ljudem, ki razpolagajo z velikim bogastvom in ki so kot taki v stanju z denarjem pomagati političnim strankam, ali bolje rečeno: političnim strojem; koliko je tem ljudem delavska blaginja pri srcu, o tem pa je odveč vsako izgovorjanje besed.

Z ozirom na to, je zahtevalo vodstvo konvencije premogarjev, da se vzame delavstvo v obzir v popolni in zasluženi meri, do katere je upravičeno, zato mora to postati zahteva vsega organiziranega delavstva v Ameriki.

Ta zahteva bo naletela, razumljivo, na mržnjo pri iznenadenih politikih ki na vse mogoče načine izkoriščajo delavce in njihove organizacije, na drugi strani pa bo vzradostila milijone delavskih src, ki gore za solidnim ustvarjenjem politično-industrijskega vodstva v svrhu, da tudi delavski razred sodeluje v blagostanju, katerega s svojim delom in trpljenjem ustvarja.

To zahtevo morajo delavci uresničiti, ako nočejo še nadalje ostati brezpravni sužnji plutokratske mašine.

UREDNIKOVA POŠTA

Večerinka

Detroit, Mich. — Nekaj prav veselega se pričakuje na West Side. — Veste kaj? — Pevsko društvo "Naprej" bo imelo večerinko v soboto večer 17. februarja v Slovenskem delavskem domu, 437 S. Livernois.

Kot sem ujel na uho, bo kuhinja v dobrih rokah, za pijačo pa nič skrbi, pa tudi za plesalce je vse preskrbljeno.

Rojaki in rojakinje, čisti dobiček je namenjen za korist naše kulture.

K temu se je odzval S. D. Dom s tem, da nam da prostore za omenjeni večer brezplačno, zakar mu hvala.

Pridite ljubitelji petja in dramatike, da se skupno malo pogovorimo in pozabavamo in s tem tudi pripomoremo, da se zopet oživi petje in dramatika v Detroitu.

Ker nam da dom prostore brezplačno, vam pa tudi mi damo vstopnino brezplačno.

Na svidenje,

Član pev. dr. "Naprej"

Nina:

Živita kot golobčka dva...

Splošno velja pravilo, da bo di žena možu pokorna. Premnogokrat se je pokazalo, da je to pravilo slabo, celo pogubno. In na njegovo mesto je stopilo pravilo, da žena hiši tri ogle podpira. Človek si v nerodnih razmerah pomaga kakor ve in zna. Ana, že nekaj desetletij zakonska žena kovača in trdnega posestnika Andreja, si je pomagala po svoje. Kakor so nanesle razmere in sredstva. Mož Andrej jo je zato pritrpal pred sodnika. Tu sta pokazala in povedala vse, kar sta znala o sebi in svojih razmerah.

"Ana, ali ste ga res tako pretepli, da ste mu vsa rebra polomili?" jo je vprašal sodnik.

"Ni res, gospod! Sam si jih je, pa že pred desetimi leti, ko je ponoči tako pijan kolovratil proti domu, da sam ni vedel, kako!"

"Kaj boš lagala, baba lažni-va!" se je zadržal naglo Andrej. "Pošteno me je s kolom po rebrih, še zdaj me vse boli od udarcev, gospod sodnik!"

Vihar družinskega prepira se je razvnel.

"Kaj ga ne bi, gospod sodnik! Takšno škodo nam dela! Večen strah imamo pred njim, saj nam zmerom vse razseka!" se je vtaknila Ana. "Vedno moramo paziti, da ne dela škode, pa kje moremo zmerom stati za njim? Nič drugega ni od njega kot sama škoda. Jaz se pa mučim in garam, da ohranimo, kar še imamo! Svojega sina sem pošteno izučila, da nekaj zna!"

"Kaj boš pravila, da si ga izučila? Pojdi, pojdi!"

"Seveda sem ga, pa še pošteno! Kaj si pa ti z njim naredil, ali ga nisi nekam sunil, kaj, dedec nemarni?"

"O, ja, sem ga. Seveda sem ga! Pa še kako! In zakaj? Ker mi je ves denar pokradel, da veš!"

"Kaj bi ti ga kradel, saj denar je bil naš in našega ti je vzel, zapravilivec nemarni!"

Sodnik ju je nekaj časa pustil, da sta si olajšala duši, potem je ustavil, rekoč: "Čakajta, čakajta, doma se bosta zmenila, tukaj pa ni semenj! Ana, povejte mi, koliko ste stari?"

"Tega ne vem, gospod sodnik! Sem že vse pozabila, ko ima človek čisto druge, hujše skrbi!"

"Ste poročeni?"

"Ja, seveda, s temle dedcem nemarnim! Kar poglejte ga!"

"In kje živite, pri njem?"

"O, ne! Sam bog me obvaruj, tega pa ne! Svojo bajto sem si postavila tam na našem posestvu. Saj sem bila vedno v strahu, da me bo s sekiro ubil! Zdaž teče pravda za ločitev."

"Ste bili kaznovani?"

"Ja, tudi. Pa vse zavoljo tega dedca. Pet ur aresta sem nekoč dobila, vse zato, ker je on taka baraba!"

"Kako je prav za prav pri va-

ši hiši? Ali je mož gospodar ali ste vi?"

"Ne, gospodar nisem, samo tisto bajto imam, ki je vredna pet jurjev. Ampak za drugo posestvo so mi dali začasno varuštvo, da ga ne bodo vsega raznesli, ko tako zapravljajo. On, pokaže Ana na moža, "je pa najhujši! Vse, skraja vse razseka, če mu ni kaj po volji. Napije se ga, potem je pa joj! Na vsak način se mora pri naši hiši napraviti red, pa amen! Naj stane, kar hoče!"

"Tako, tako! Pa ne s polemom!" je menil sodnik. "No, pa k stvari sami! Povejte mi zdaj najprej vi, Ana, kako je bilo takrat, ko ste ga s polenom, kolom ali kaj, kakor pravi v ovadbi? Kakšno pa je bilo tisto poleno, ki mu je, kakor pravi, polomilo vsa rebra?"

"Kakšen kol neki, gospod sodnik! Majhno polence sem pograbila na dvorišču in ga zagnala za njim. Kaj sem pa hotela, če ne bi pa on mene ubil. V bajti sem bila tisto nedeljo popoldne, pa je naenkrat prihrumel in začel s sekiro udrihati po vratih, ki sem jih naglo zapahnila. Ali naj bi bila spet pustila, da mi vse pod razseka? Saj ga je sin komaj na novo popravil od zadnjice, ko ga je vsega razsekal!"

"Nikar ne laži tako nemarno!" se je vmešal mož. "Prvič ni bilo polence tisto, kar si zagnala vame, ampak pošteno fejsrajkele je bil! In drugič ga nisi zagnala vame, ampak si z njim udrihala po mojih rebrih. Prav po vsej orngi!"

"Ana, zakaj je vaš mož takrat prihrumel pred hišo?" je vprašal sodnik.

"Veste, gospod sodnik, prišel je pa zato: on in še en dedec, ki ga ima pri sebi, stanujeta doli v stari hiši. Jaz kot varuhinja moram iti od časa do časa malo pogledat, kaj v hiši dela. Saj notri me itak nikoli ne pustijo. Vedno me je še grobo nagnal! No, in takrat sem dopoldne, kakor sem sicer imela navado, šla okrog vogla malo pogledat, kako in kaj. To ga je pa tako zježilo, da je pridrvel s sekiro k bajti in razbijal po vratih."

"Kako je bilo potem s tistim polenčkom ali rajkelcem?"

"Samo enkrat sem ga zagnala za njim, samo enkrat! Vse po pravici poveč, kakor je bilo. Če sem ga pa tudi zadela, niti ne vem, gospod sodnik. A toliko že vem, da mu niti enega rebra ni zlomilo od tega! Pravim vam, da si jih je sam polomil v pijanosti, ko ni vedel, kaj počne."

"Čujte, Andrej, zakaj bi se ne spametovali in dali ženi in sinu mir?" se je sodnik obrnil k možu. "Delno so vas že preklicali zaradi zapravljivosti. Nič ne zanikajte, tu imam v roki sodni odlok! Tako je in nič drugače, pod kuratežo ste."

"O, saj sem se že spametoval, gospod sodnik!" je odgovarjal Andrej bolj vase kot k drugim.

"No, no, spametoval! Pa kako!" je zaničljivo zagodla Ana.

"Povejte, Andrej, zakaj ste prirogovali k ženi? Ali je bilo tega treba?"

"Kajpak je bilo treba, gospod sodnik. Ves pridelek, vse, kar je le količjak zraslo, mi je pobrala. In sosedje so me sprasevali: Andrej, povej, od česa boš pa živel? Pojdi in pogledaj, kam je spravila! Sem pa šel, seveda! Saj mi itak že dva meseca ni nič skuhala!"

"Kaj bi takemu možu, ki vse razseka!" je uslo sodniku. "No, pa pripovedujte naprej!"

"Vi me ne poznate, gospod sodnik! Pri meni bi vsak lahko in lepo živel! Samo ona ne, ker je taka. Pravim vam, da mi je vse pobrala. Saj baba živi že od same tatvine!"

Ani je bilo tega le preveč in se je vmešala:

"No, le počakaj, ti, zapravljivec, če boš še tako govoril! Ti mene danes prijemaj, ker sem te po zaslužnju nabila, bomo pa zdaj mi tebe prijeti za tistih deset vreč žita, ki si jih odpeljal! Bos žo videl!"

"Kakšnega žita, babica, grda, a?"

"Ali mar ne veš, koliko ljudi te je videlo, ko si ga odpeljal? Vsa vas je videla, ali boš mogel potem utajiti, kaj?! Ne bo se ti posrečilo, da veš!"

"Koliko pa zahtevate odškodnine, ker ste bili tepeni?" je sodnik vprašal Andreja.

"Štirinajst dni nisem mogel nič delati, torej 400 dinarjev za izgubo zaslužka," je našteval Andrej, "pa 400 še za bolečine, ki sem jih pretrpel!"

"Čakaj, čakaj, Andrej, ti bom pa še jaz pokazala! Tudi ti boš plačal, če bom morala jaz. Za tisto, ko si me podil okrog s sekiro, saj se še spominjaš?"

"Oprošeni ste, Ana, ker ste ga v silobranu nabili, nasilneža!"

Hvaležno je pozdravila sodnika in se napotila k vratom: "Oh-oh! Jezus in Marija! Pri nas menda nikoli ne bo miru!" ji je ušel glasen vzdih. Potem je tesneje pritegnila voleno ruto, ki ji je pokrivala ramena, in odšla. Za njo je brez besede odhajal Andrej, kakor da mu ni prav jasno, kaj se je zgodilo pred sodnikom.

Morda pa se mu je vsaj počasi zavedalo, da so Ani dali prav? Saj Ana, čeprav ima hud jezik, je v bistvu preprosta kmetica, ki pred očetom varuje lastnino svojim sinovom, pa je zato v dno duše prepričana, da ne velja vedno spoštovano pravilo, naj bo žena možu pokorna.

("Jutro.")

CE SE NE VEŠ, ZDAJ IZVEŠ

da bo trajala "vojaška zima", ki je ovira za večje operacije na bojiščih, še kakšnih osemdeset dni;

da je italijanska vlada odnovo poseben komisariat za ribolov in da bodo italijanski ribiči lovili ribe vse tja do Nove Fundlandije;

da so v Londonu ustanovili "Austria Office", urad, v katerem poslujejo neki bivši ministri bivši socialno-demokratski poslanec in predsednik dunajskih krščanskih socialistov;

da je admiral Byrd s svojo "Severno zvezdo" odpotoval na Južni tečaj;

da je nemški kancelar te dni sprejel ameriškega novinarja, Lothropa Stoddarda, ki poroča, da je poglavar Velike Nemčije videti zdrav in miren;

da je imenovan za poveljnika švedskih prostovoljcev v finski vojski general Linder;

da je umrl v 57 letu svoje dobe italijanski pisatelj, kritik in novinar Lucio d'Ambr;

da ne sme znašati temperatura v stanovanjih v Stockholmu več ko 17 stopinj. Odredbo je izdala švedska vlada zaradi štednje s premogom.

NEGA DRSALKE

Drsalke je treba po vsaki uporabi z volneno ali planetno čunjo dobro obrisati in posušiti. Nato jih je namazati s kapljo lanenega ali tudi brezkišinskega strojnega olja. Hranimo jih na suhem. Tudi vijake i. t. d. je treba od časa do časa namazati z oljem. Posebno skrbno je ravnati s poniklanimi drskalkami, kajti čim se pojavi na njih pega rje, jih bo sledilo še več.

Usnjene prevleke na opravi se dajo očistiti s kašo iz plavljene krede in spirita. To kašo nanese-mo na prevleko in jo pustimo nekoliko ur, da se posuši. Nato kredo s krtačo spravimo stran in poliramo usnjeno pohištvo z dobrim voščilom.

Čiščenje usnjenih prevlek

Pariški otroci brez šol

Pariške oblasti si prizadevajo, da bi za otroke, ki so ostali v prestolnici čim bolj obnovile redni pouk. Pri tem se morajo boriti z mnogimi težavami, med drugim tudi s to, da ne sme nobena šola sprejeti več učencev in učenec, nego je zanje prostora v šolskem zaklonišču zoper zračne napade.

Tako poučuje znani Fenelonov licej namestu 1700 deklic kakor v normalnem času samo kakšnih 200 deklic, v neki znani deški šoli je namestu običajnih 1400 učencev samo 240.

Otrokom, ki šole ne morejo obiskovati skušajo pomagati z novimi učnimi metodami. Kot zasilni od pomoč so uvedli pouk s korespondenco in s podporo radia. Vsak teden dobivajo otroci nove in korigirane naloge po pošti, radio pa ima vsak dan po eno uro pouka. Ta pouk po radiu vodi 120 učnih sil.

Dvoboj na žični vrvi

V nekem majhnem portugalskem mestu je uprizarjala skupina plesalcev na vrvi svoje predstave.

Dva akrobata sta se sprla in sklenila sta, da poravnata stvar na svoj način.

V trikoju, z lasuljo na glavi in mečem na roki sta med predstavo nastopila na vrvi. Najprvo sta opravila nekoliko akrobacij, nenadno sta se začela v višini po vseh pravih dvobojevati.

Preden je moglo občinstvo razumeti, kaj se dogaja, sta se že spopadla na življenje in smrt.

Eden izmed obeh je končodobil sunek z mečem v prsa in je strmoglavil na tla, kjer je obležal mrtev.

Drugi akrobat je isto tako padel, a je še pravočasno odvrgl meč in se v zadnjem trenutku ujel za vrv. Nato se je dal mirno prijeti in odvesti.

CE SE NE VEŠ, ZDAJ IZVEŠ

da bo trajala "vojaška zima", ki je ovira za večje operacije na bojiščih, še kakšnih osemdeset dni;

da je italijanska vlada odnovo poseben komisariat za ribolov in da bodo italijanski ribiči lovili ribe vse tja do Nove Fundlandije;

da so v Londonu ustanovili "Austria Office", urad, v katerem poslujejo neki bivši ministri bivši socialno-demokratski poslanec in predsednik dunajskih krščanskih socialistov;

da je admiral Byrd s svojo "Severno zvezdo" odpotoval na Južni tečaj;

da je nemški kancelar te dni sprejel ameriškega novinarja, Lothropa Stoddarda, ki poroča, da je poglavar Velike Nemčije videti zdrav in miren;

da je imenovan za poveljnika švedskih prostovoljcev v finski vojski general Linder;

da je umrl v 57 letu svoje dobe italijanski pisatelj, kritik in novinar Lucio d'Ambr;

da ne sme znašati temperatura v stanovanjih v Stockholmu več ko 17 stopinj. Odredbo je izdala švedska vlada zaradi štednje s premogom.

NEGA DRSALKE

Drsalke je treba po vsaki uporabi z volneno ali planetno čunjo dobro obrisati in posušiti. Nato jih je namazati s kapljo lanenega ali tudi brezkišinskega strojnega olja. Hranimo jih na suhem. Tudi vijake i. t. d. je treba od časa do časa namazati z oljem. Posebno skrbno je ravnati s poniklanimi drskalkami, kajti čim se pojavi na njih pega rje, jih bo sledilo še več.

Usnjene prevleke na opravi se dajo očistiti s kašo iz plavljene krede in spirita. To kašo nanese-mo na prevleko in jo pustimo nekoliko ur, da se posuši. Nato kredo s krtačo spravimo stran in poliramo usnjeno pohištvo z dobrim voščilom.

Čiščenje usnjenih prevlek

ŠKRAT

Neka družba na potovanju je pred neurjem umaknila svoje gostilno na Divjem potu. "To je pravi vesoljni pot," je dejal eden izmed potnikov. "Kaj pomeni prav za pravi soljni potop?" vpraša gost. "Kako, ali še niste nikoli šali o veselnem potopu in tovi barki?" se je začudil nek. "Nisem," je odgovoril misničar, "časniki niso prišli na tedne."

"Snoči mi je Alfred dejal, sem najlepše dekle na svetu. Tako? Prav isto je dejal, sko leto tudi meni." "Torej vidiš, kako je v letu popravil svoj okus."

Sedela sta v parku na klopi. "Poljubite me!" je prosil ona. "Ona je molčala. "Ali me želite poljubiti?" vprašal in ni dobil odgovora. "Prosim, prosim, poljubite me!" je nadaljeval, a še ni se ni zganila.

"Ali ste nemi," se je komu razjezil.

"Nisem!" je vzkliknila. "Vi ste gotovo okameneli."

"Pomislite, moja žena je bila svoj glas!"

"Ni mogoče! Ta izguba vase tovo zelo boli."

"Vsekako! Najslabše pa je da še vedno poje."

Rudyard Kipling je v svojo listu bral nekega dne zvesto o svoji smrti. Takoj je del k pisalni mizi in je napisal uradništvu tole pismo: "Vaš list piše, da sem umrl. Ker ste o vsaki stvari vedno preveč, mora biti tudi ta resničen. Zato vas prosim, da črtate iz seznama vaših znanihikov, kajti v teh okoliščinah tega lista seveda ne morem potrebovati."

Grotto cirkus

Več kakor 2 milijona ljudi do sedaj videlo letno predstavo Grotto cirkusa.

To leto bo Grotto Three cirkus predstavljal v milionski Areni od 19. februarja 2. marca.

Korporacije Cleveland Board of Education, The Parochial School Board, Safety Division, the Cleveland Police in Cleveland Railway Co., bodo sodelovali z Al Sirat Grotto, 50,000 skih otrok v 4. in 5. razredu videlo to preiskavo.

Na programu bo 30 različnih predstav. Nekateri, ki bodo stopili, bodo sledeči: Cap. v ske in njegovi tigri; Diane v vett in njeni sloni; Miss America of 1939, Miss Patricia Dornely, 100 lepih deklet v zračnem baletu.

Rezervirani sedeži so na prodaj v Union Commu-banki in v Areni. Cene rezervnim sedežem so 75c, 1.05, 1.50, 1.65, državni in federalni vključeni. Splošna vstopnina 40c.

OGLASJATE V "ENAKOPRAVNOSTI"

JOHN KNITTEL:

67

LJUBEZEN IN ZLOČIN

ROMAN

Zofija je udušila ihtenje, ki ji je vedno znova sililo v grlo, in kolena so se ji tresla. Naslonila se je na Feliksa, kakor bi iskala pomoči. Njena duša je plamtela v vročih plamenih. Roki, ki sta ju pokrivali črni rokavici, je imela sklonjeni v naročju. 'Ljubi bog! Pomagaj Breitenwylu', je molče molila. 'O bog! Nič ne bi ugovarjala, če bi jima dopustili, da odpotujeta skupaj in začneta nekje drugje novo življenje!' — Njene oči so bile uprte v oba obraza, ki nista bila preveč daleč od nje: Gottfriedove poteze svečano odmaknjene; Terezine poteze hladne in okamenile, obraz žene, ki je prekoračila svojo sposobnost za trpljenje in katere duša je odmrta. Toda čustva v Terezinem srcu so bila drugačna kakor njen izraz. Bilo ji je, kakor bi valovalo v njeni notranjosti divje morje sem in tja. Kakor iz velike razdalje je slišala Gutenbergov glas; nato pa se je vse izgubilo v kipenju, ki je rovarilo v njenih prsih. Pri srcu ji je bilo kakor človeku v smrtni grozi, kakor človeku, ki se utaplja. Fantastične vizije so izrinile mlajšene. Njene oči so mehkično opazovale malo stensko uro nad glavami sodnikov; kratko nihal je nihal zelo naglo sem in tja. Za ograjnimi palicami klopji je prišla Gottfriedovo roko. Obupno sta se roki stisnili in njeni ostri nohti so se zarežali v njegovo meso. Od časa do časa je začutila, kako je šinil skozi njegovo telo trepet. Toda niti enkrat je ni pogledal. In kljub temu, da je bila v tako bednem položaju, kljub temu, da ji je tečila voda v grlo, je nehoti začela, kako je njeno srce vedno znova prešinjala vroča groznica ljubezni. Hotela mu je reči par besed. Ni zmogla. Zdal se je do mladiča, kaj mu je nekoč dejala: 'Če se bom kdaj zrušila, se bom zrušila kakor drevo v viharju!'

In on je odgovoril: 'Če se bo zrušilo to drevo, mu bom poiskal korenino, ki se bo zrušila z njim.'

Tu se je prerokovanje izpolnilo. Oba sta ležala na tleh. Vstal je von Breitenwyl.

'Pravni pravdnik je dobro opravil svojo stvar,' je dejal. 'Za njeno je bila zanj izborna priprava. Toda, da govorimo jutri: vsa razkrita dejstva se izključno na izjave obeh izkazuje. Če bi nemara vse, in če bi vsakdo izmed njiju hotel zatrjevati svojo nedolžnost, potem ne vem, če ne bi bilo začeti razprave še enkrat.'

tem bi se vrnil v teologijo in bi postal idealen mož božji.'

"Ali je pisal te vrstice človek, ki je kasneje pomagal zastrupiti lastnega očeta? Gospoda! Kdo bi lahko kaj tako absurdnega domneval, če bi bil pri pameti? To je pisava moža, ki je stremel po svetosti. Spominja nas svetega Antona."

Von Breitenwyl je za dalj časa prenehal, da bi se njegove zadnje besede vtisnile v občutja porotnikov. Potem je nadaljeval: "Poleg postelje Antona Jakoba je stala mala mizica in na tej mizici steklenica soli za jetra. Zanimivo bi bilo vedeti, kdaj je zaužil predzadnjo dozo, pred poslednjo in smrtno dozo. Tega seveda ne more nihče povedati. In zdaj si bomo ogledali, kako je prišel arzenik v to steklenico."

"Muller si je kupil strup v Baselu. Potem, ko ga je že brezuspešno poskušal zaužiti, je romal z njim v listnici leta in leta naokoli in dospel nazadnje z njim v Gam. Imamo prvo izjavo gospe Mullerjeve, kako ji je Muller pripovedoval nekega dne, da nosi s seboj nekaj, kar ga lahko vsekakor oprostimo mučnega življenja. No, nekega dne je videla gospa Mullerjeva, da je visel njegov suknjič preko stola. Njena ženska radovednost jo je prignala, da je preiskala žep. Našla je majhen zavojček belega prahu; dovolj pametna je bila, da je slutila v tem prahu strup; pridržala ga je; preštudirala je v svojem leksikonu poglavje o strupih. Ko ga je Muller nekoliko kasneje pogrešil, mu je rekla, da je strup vzela in vrgla proč. Muller ji je verjel. Nikdar več je ni spraševal po tej stvari. Kaj pa se je dogajalo v duši gospe Mullerjeve?

"Njeno življenje je postalo neznosno. Na eni strani je bil njen mož, mož srednjih let, ki ga je poročila, ko je bila še skoraj otrok. Tri in trideset let je bil starejši od nje, gospodovalen, muhav, despoticen, ponosen in nepreračunljiv človek znatnih čednosti, toda niti kultiviran niti prijuden. Poznamo priznanje gospe Mullerjeve profesorju Langbeinu: 'Le na zunaj sem pripadala svojemu možu. Dopusnila sem, da me je ljubil kakor stroj. Njegovo živalsko poželje je vedno učinkovalo name neprijetno. Vse svoje življenje nisem imela občutka, da pripadam Antonu Jakobu. Če je prišel k meni, sem si vedno predstavljala, da se predajem Gottfriedu. Nisem mogla drugače. To varanje same sebe se mi je gnusilo. Prišel je dan, ko so se mi zagnusila približevanja mojega moža. Telesno sem ga sovražila. Al iko sem spoznala, da sem z njim nosna, nisem več prenesla, da bi stopil v mojo sobo.'

"Gospodje! Marsikomu izmed nas je misel na telesno dolžnost grozna. Vemo, da je postala prav takrat žrtev svoje ljubezni do Gottfrieda Mullerja. Ne verja-

(Dalje na 4. str.)

Skoro kot da ste prejeli

DARILO!

WM. A. ROGERS

A-1 Plus srebrno jedilno

orodje

Narejeno in jamčeno za življenjsko rabo od

ONEIDA, Ltd.

V teku šestih tednov boste imeli krasno jedilno orodje, vredno \$16.00 za šest oseb ... kar vas bo stalo samo \$5.94! Vsak teden dobite kompletno jedilno orodje za eno osebo, kot kaže spodnja slika, za kar plačate samo -

99c

REDNA CENA \$2.67

IN ŠEST KUPONOV, KATERE IZREŽETE

IZ LISTA "ENAKOPRAVNOST."

KUPONI BODO OBJAVLJENI REDNO EDEN NA DAN

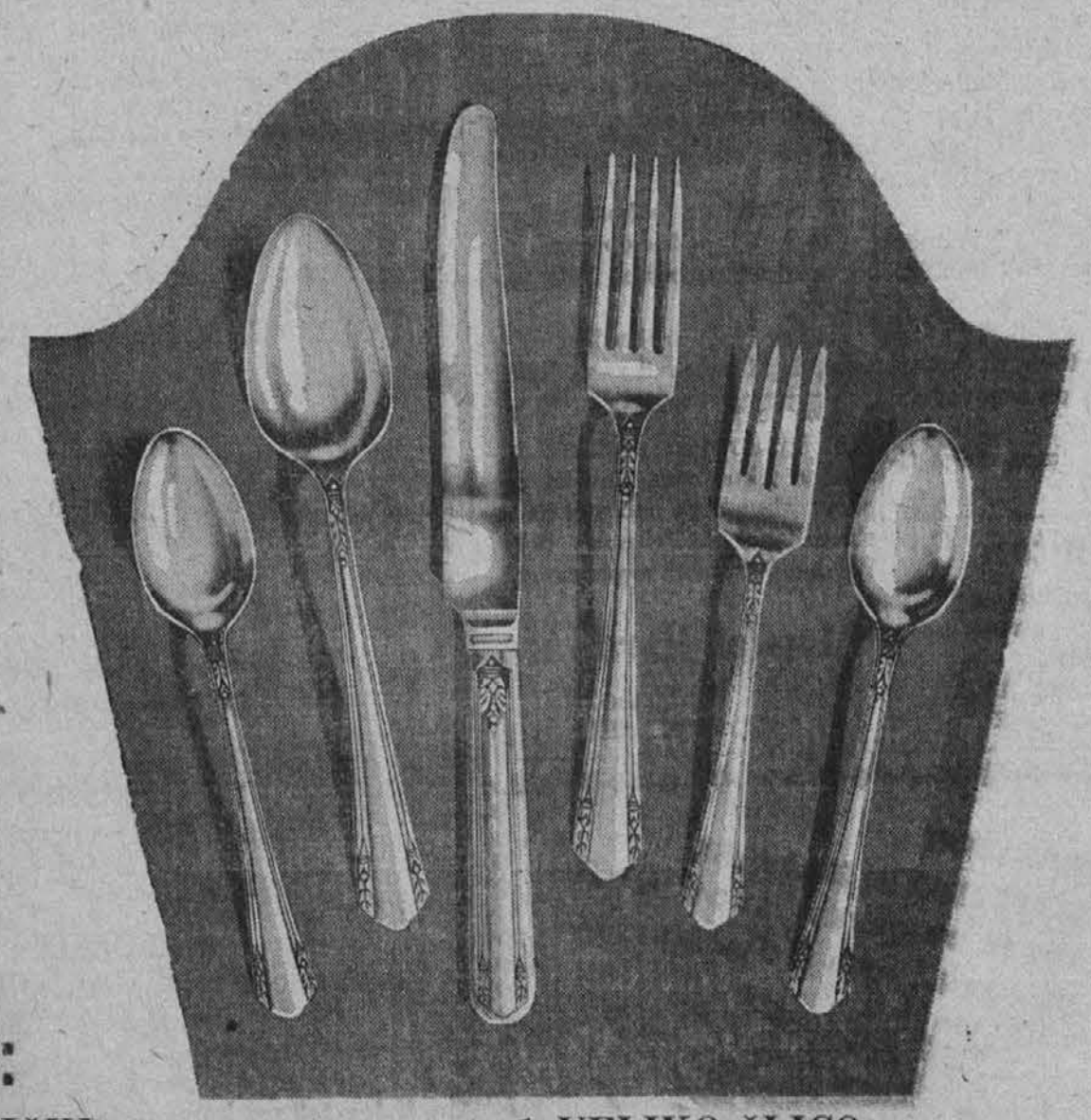
TOLIKO ČASA, DA SI BOSTE LAHKO NABAVILI

JEDILNO ORODJE ZA POLJUBNO STEVILO OSEB;

KOLIKOR JIH PAČ ŽELITE IMETI ZA RABO PRI

SVOJI DRUŽINI.

NE ODLAJŠATE! — Pričnite nabirati kupone s prvo objavo. Prvi kupon bo priobčen v PONDELJEK 19. FEBRUARJA. Kakor hitro boste imeli ŠEST KUPONOV, prinesite jih v urad Enakopravnosti ali pošljite nam jih po pošti, in dobili boste POLNO jedilno opremo za eno osebo. (Naročniki izven Clevelanda, ki ne morejo priti v urad, naj naročilom priložijo 10c — skupaj \$1.09 — za pokritje stroškov pošiljatve.)

VSAKA

ENOTA

VSEBUJE:

- ★ 2 MALI ŽLIČKI
- ★ 1 VELIKE VILICE
- ★ 1 MAJHNE VILICE

- ★ 1 VELIKO ŽLIČO
- ★ 1 JEDILNI NOŽ

(klina iz "stainless" jekla)

ENAKOPRAVNOST

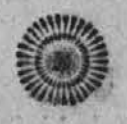
6231 ST. CLAIR AVE.,

CLEVELAND, OHIO

SEZNANITE JAVNOST

Z VAŠO TRGOVINO

POTOM...

'Enakopravnosti'

LJUBEZEN IN ZLOČIN

(Dalje z 3. str.)

mem, da bi morali v tej točki posvečati mnogo pažnje Mullerjevi izjavi. V svojem prizadevanju, da bi ščitil gospo Mullerjevo, je storil edino, kar lahko napravi dostojen ljubimec. Upoštevati pa moramo priznanje gospe Mullerjeve profesorju Langbeinu. Kakor hitro je imela arzenik, se jo je lotila skušnjava, da bi ga uporabila, da bi se osvobodila iz svojega položaja, ki je bil od dne do dne bolj neznošen. In ukvarjala se je le še z edino mislijo: kdaj in kako bo lahko izsilila ta izhod. Prosim vas, da prav to točko v mnenju profesorja Langbeina skrbno pretehtate. Medtem so se dogodki razvijali. Življenje na Gamhofu je bilo vedno bolj zamotano. Približevanja moža, katerega ljubezni ni mogla strpeti, so bila vedno bolj vsiljiva in nazadnje je izvršila dejanje. Izvršila ga je kakor avtomat.

"Zavedala sem se", je rekla profesorju Langbeinu, "da bom storila nekaj, kar ni moči nikdar popraviti, toda ničesar več ni bilo mogoče spremeniti. Če ne bi v oni noči zaužil on strupa, bi ga morala zaužiti jaz sama."

"No — kar se ne da nikdar več popraviti, se je zgodilo. Ni hče razen nje same ne ve, kako se je zgodilo. Steklenica je stala in čakala. Čakala je, kakor pravi gospa Mullerjeva, dva dni."

"Potem je bila vendarle svobodna človek."

"Čez nekaj časa je priznala Gottfriedu. Začuden je bil, zgrozil se je, toda odpustil ji je. Zakaj ji je odpustil? Ker je obtožil samega sebe in vzel krivdo na svoja ramena. Dejal si je, da je ravnila nezavedno pod njegovim vplivom, da se ne bi ta zločin nikdar zgodil brez njega."

"Vsi ti dogodki so se vršili v abnormnih okoliščinah; sprožili so jih ljudje, katerih duševnost ni bila nikdar v normalnem stanju. Vendar pa sta sčasoma spet prišli ti srci v normalno stanje. Zaključek, gospodje, vidite pred seboj: dva človeka, ki se ljubita, sta pripravljena izzvati posledice svoje strasti."

Po kratkem oddihu je zaklical z donečim glasom:

"Gospodje! Prepričan sem, da je govorila gospa Mullerjeva resnico. Mullerjevih izjav ne jemljem resno!"

Predsednik je pogledal vznemirjeno.

"Toda — toda —," je rekel skoraj brez glasu, "ali ne zagovarjate obeh?"

"Gospod predsednik!" je odgovoril von Breitenwyl. "Moja prva dolžnost je, da zagovarjam nedolžnega!"

Sledil je dolg odmor, dolga tišina.

Oblak Furniture Co.

Trgovina s pohištvo
Pohištvo in vse potrebščine
za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2978

Mandel Hardware

15704 Waterloo Rd.
KEndmore 1282

"MY CARLTON
STAINLESS STEEL WARE
IS THE BRIGHTEST SPOT IN MY
KITCHEN...AND IT STAYS BRIGHT"

SEE IT TODAY AT

SUPERIOR HOME SUPPLY

6401-03 SUPERIOR AVENUE.

Vsako je gledal Terezo. Njena lica je prekrila nenadna rdečica. Prav na rahlo so se v kotih zaokrožile njene ustnice. Gottfried je odtegnil svojo roko, pokril si je obraz in glasno ihtenje se mu je izvil iz grla.

Von Breitenwyl je stal razko-

račenih nog.

"Gospodje porotniki!" je dejal s poudarkom. "Če tudi le za sekundo podvomite o Mullerjevi krivdi, morate dopustiti, da ta dvom odloči njemu v prid! To je vaša dolžnost. Nista samo Muller in gospa Mullerjeva, ki stojita tu pred sodniki. Vi in jaz vsak član človeške družbe, mi vsi smo danes pred sodbo. Uvažujte okoliščine! Pretehtajte sile strasti! Pretehtajte dokaz znanosti! Uvažajte lastna čustva! Potem," ponizal je svoj glas, "uvažujte: Če mora slediti kazni, bodo prizadeti tudi vsi sorodniki in vsi ljudje, ki ju ljubijo, po nedolžnem prizadevanju. Gospodje porotniki, naj vas spremlja ona dobrotna luč, ki sveti v vsakem izmed nas. Pokažite, da ste pravični ljudje in kristjani."

Von Breitenwyl se je usedel. Belina sten se je zrcalila v njegovem obrazu. Njegove oči so bile vlažne.

Guttenberg je na kratko odgovoril. Dejal je, da ga veseli, ker je razprave vendar konec. Oba obtožena ne bosta mogla nikdar zatrjevati, da niso njune zadeve temeljito in izčrpno obravnavali. Sicer pa ni prinesla obramba nobenih novih dejstev. Predlaga torej, naj obsodijo oba obtožena na dosmrtno prisilno delo.

Predsednik je vprašal obtožena, če bi imela kaj pripomniti.

Gottfried je sedel uničen na klopi in je zmajal z glavo.

Tereza je ostala negibna. Von Breitenwyl jo je pogledal.

"Ničesar ne bom pristavila," je zašepetala.

"Ničesar nimamo pripomniti!" je rekel von Breitenwyl.

Predsednik je zaključil razpravo. Porotnikom so zastavili troje vprašanj:

I. Ali je a) Tereza Mullerjeva in ali je b) Gottfried Sixtus kriv umora?

II. Če je a) kriva in b) ni kriv ali je c) kriv sodelovanje?

III. Ali so olajšajoče okoliščine v prid a) Terezi Mullerjevi, v prid b) Gottfriedu Sixtu Mullerju?

Porotniki so odkorakali mož za možem iz sodne dvorane. Akte so nesli za njimi. Bilo je enajst.

Večina ljudi je obsedela v dvorani, da bi počakali razsodbe porotnikov.

Gottfrieda in Terezo so odpeljali policaji. Gottfried je dolgo, oklevajoče pogledal svojo sestro in ona je nehoti iztegnila obe roki za njim. Bil je kakor poslednji pozdrav.

Ura je bila dvanaajst. Potem ena. Še vedno nobene razsodbe. Sodniki so sedli k svojemu obedu in kramljali s hladno vdanostjo o juridičnih vprašanjih in o splošnem vtisu procesa. Po hodnikih in dvorišču se je raznesla govornica. Baje se porotniki niso mogli zediniti.

Tereza je prebila eno uro v svoji celici, nato so je odpeljali nazaj v predsobo. Presenetilo jo je, da je dobila tam Gottfrieda in von Breitenwyla. Bila sta poleg še dva policijska podčastnika v bleščečih uniformah z epoletami, sabljami, revolverji in velikimi, preko prs zaviti trakovi za piščalko; dopolnjevala sta teatralni moment procesa. Tereza je sedla na klopi in v njenem srcu je bilo gorje. Njene oči so težko počivale na Gottfriedu in on je vračal njen pogled s tiho vdanostjo. Von Breitenwyl je šepetaje prigoval enemu izmed policajev, toda mož postave je zmajal z glavo in rekel: "Prepovedano!" Von Breitenwyl ni popustil, toda policaj se ni hotel vdati. Nazadnje je postal von Breitenwyl bojevit.

"Nobene pravice nimate, da bi ravnali z mojima klientoma kakor z zločincema!" je dejal glasno. "Nista še obsojena."

"Naše povelje, gospod doktor."

"Vrag naj vzame vašo povelja! Deset minut, to je vse, kar zahtevam. Da, četudi le pet minut! Nemara si morata povedati kaj važnega."

"Kdo ve, če si ne bosta kaj prizadejala?"

"Nesmisel! Za to bi našla že davno čas. Naprej, ne bodite neumni. Ne smete s tema človekoma ravnati kakor z zločincema."

Bernski stražmojster je po-

rotnikov. Gottfrieda in Terezo so odpeljali policaji. Gottfried je dolgo, oklevajoče pogledal svojo sestro in ona je nehoti iztegnila obe roki za njim. Bil je kakor poslednji pozdrav.

Ura je bila dvanaajst. Potem ena. Še vedno nobene razsodbe. Sodniki so sedli k svojemu obedu in kramljali s hladno vdanostjo o juridičnih vprašanjih in o splošnem vtisu procesa. Po hodnikih in dvorišču se je raznesla govornica. Baje se porotniki niso mogli zediniti.

Tereza je prebila eno uro v svoji celici, nato so je odpeljali nazaj v predsobo. Presenetilo jo je, da je dobila tam Gottfrieda in von Breitenwyla. Bila sta poleg še dva policijska podčastnika v bleščečih uniformah z epoletami, sabljami, revolverji in velikimi, preko prs zaviti trakovi za piščalko; dopolnjevala sta teatralni moment procesa. Tereza je sedla na klopi in v njenem srcu je bilo gorje. Njene oči so težko počivale na Gottfriedu in on je vračal njen pogled s tiho vdanostjo. Von Breitenwyl je šepetaje prigoval enemu izmed policajev, toda mož postave je zmajal z glavo in rekel: "Prepovedano!" Von Breitenwyl ni popustil, toda policaj se ni hotel vdati. Nazadnje je postal von Breitenwyl bojevit.

"Nobene pravice nimate, da bi ravnali z mojima klientoma kakor z zločincema!" je dejal glasno. "Nista še obsojena."

"Naše povelje, gospod doktor."

"Vrag naj vzame vašo povelja! Deset minut, to je vse, kar zahtevam. Da, četudi le pet minut! Nemara si morata povedati kaj važnega."

"Kdo ve, če si ne bosta kaj prizadejala?"

"Nesmisel! Za to bi našla že davno čas. Naprej, ne bodite neumni. Ne smete s tema človekoma ravnati kakor z zločincema."

Bernski stražmojster je po-

NEVERJETNO PRENEHANJE REVMAČNIH BOLEČIN

Nikar po nepotrebnem ne prenašajte bolečin v kitah. Na tisoče ljudi je bilo neprizadevano rešenih revmatičnih bolečin, bolečin v kitah in zgibih s priprostim drgnjenjem s Pain-Expeller-jem. To nenavadno zdravilo naglo pomaga. Do sedaj je že bilo prodanih nad 17 milijonov steklenic. Kupite Pain-Expeller. Zahtevajte Pain-Expeller s sidrom na steklenici.

mignil svojemu tovarišu in paznici, naj z njim zapustita sobo. Vrata so ostala odprta. Breitenwyl je stopil k vratom, se okrenil s hrbtom v sobo in gledal na kamnit hodnik. Gottfried in Tereza se nista ganila; oddaleč sta strmela drug v drugega in zdelo se je, da leži med njima ves svet in ju loči. Njune temne trepalnice so se vlažno bleščale kakor jutranja rosa. Nenadoma se je pokazal v njenih ustnih kotih izgubljen smehljaj.

"Najljubši Gottfried!" je zašepetala. "Ves čas si bil tako neumen! Oj, zakaj se nisi potrudil, da bi se rešil?"

"Nekega dne," je odvrnil, "me boš razumela."

Povesila je glavo.

"Razumem te! Je zaklicala in njena ramena so se tresla. Krčevito se je ugriznila v spodnjo ustnico. "In nisi nikdar pomislil na fantička?" je vprašala s trepetajočim glasom. "Ne, kaj govorim! Kaj govorim!" Parkrat je goitnila in ga pogledala. — Smehljaje, v solzah je hlastno nadaljevala: "Pridi, sedi za minuto k meni, pridi! Govorila bi rada s teboj!" Nekoliko se je odmaknila, kakor da mu pripravlja prostor.

Vstal je, vlekel se je do nje in sedel. Takoj je vzela njegov suhi, brezbarvni obraz v roki.

"Če te bodo oprostili, mi pošlji vsake toliko časa podoba najinega fantka! Ali boš? — Toda ne smeš mu nikdar pripovedovati o meni. Nikdar!"

(Dalje sledi.)

V najem

Odda se v najem 5 sob, vse v dobrem stanju, s električno lednico, peč, garaža, kopalnica in furnez. — Vpraša se na 550 E. 140, suite No. 2 ali pa na 1029 East 69th St.

Nove 1940

FRIGIDAIRE LEDENICE

6 čevljev velike, dobite za samo \$112.75
Mesečna plačila se pričnejo šele 1. aprila

Sprejemmo tudi North American Mortgage & Loan Co., bančne knjižice.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE CO.

6104 St. Clair Ave.
819 East 185th St.

Kampanja za "Cankarjev glasnik" sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk
ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO SE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE
REVIJE POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE:
za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za
4 mesece \$1

Kdor tekom kampanje pošlje en dolar direktno na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Naznanilo in zahvala

Globoka žalost je napolnila naša srca ker je tako nenadno, v nesreči izgubil svoje mlado življenje naš ljubljani sin in dragi brat

Joseph J. Kapel

Ponesrečil se je z zrakoplovom na soboto 27. januarja zvečer. Umrli je na prevozu v bolnišnico. Pogreb se je vršil 31. januarja iz Zeletovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Pavla ter od tam na sv. Pavla pokopališče, kjer smo ga položili v naročje matere zemlje.

Blagopokojnik je bil rojen 19. marca 1913 v Clevelandu.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem družtvom in posameznim dragim prijateljem, ki so položili tako krasno vence h krsti dragega sina in brata. Ta dokaz prijateljstva in sočutja nam je bil v veliko tolažbo. Zahvalo naj sprejmejo: društvo Spartans, št. 198 SSPZ, društvo sv. Janeza Krstnika, št. 71 JSKJ, Mr. in Mrs. Wm. Candon, Mr. in Mrs. Anton Jerman, Mr. in Mrs. Andy Janković, Mr. in Mrs. Louis Kapel, Mr. in Mrs. Frank Kapel, E. 159th St., Mr. in Mrs. Jerry Janković, Mr. Joseph Jankovich, Mr. in Mrs. Joseph Stupka, Mr. in Mrs. Frank Kapel, Rugby Rd., Mr. in Mrs. John Mezgec, Mrs. Skarmas, Mr. in Mrs. E. Fifolt, Mr. in Mrs. Lindich, Mr. in Mrs. H. Kravos, Mr. in Mrs. Albert Senich, Mr. in Mrs. Frank Salmic, Mr. in Mrs. Frank Kuret, Mr. in Mrs. John Rotar, Mr. in Ms. Peter Lustrik, Mr. in Mrs. Jack Baraga, Mr. in Mrs. Joseph Brezovar, Mr. in Mrs. John Turk, Mr. in Mrs. John Kausek, Mr. in Mrs. John Cepirlo, Mr. John Tome, Chicago, Ill., Mr. in Mrs. Charles Vergos, Mr. in Mrs. Mike Urac, Jr., Miss Rose Marie Semic, Rose and Lou, Mr. Walter Korenchan, Mr. Joseph Chlopek, Mr. Frank Piro, Mr. in Mrs. Comello, Mr. Spilar in sin, Mr. in Mrs. Wm. Rini, Mr. in Mrs. Jack Clay, prijatelji iz E. 200 St., Mr. Bill Leisy, sodelavci pri Cleveland Tractor Co., The Breckenridge Employees Club, The Euclid Road Machinery Co., Boys from Euclid Airport, Mr. Don Di Vincenzo, Mr. Ray Porter, John, Frank, Pete, Robert, Stanley, Mr. Frank Selan.

Dalje hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za pokojnika in sicer sledečim: Anton Schlanek, W. F. Korenchan, Mr. in Mrs. Urac, Sr., družina Frank Mezget, Louis Roytz, Mr. in Mrs. Martin Becker, Mr. in Mrs. John Mulally, Mr. in Mrs. Ed. Echle, Mrs. P. Honley, Mrs. Jennie Koprivec, Mr. in Mrs. Brincel in družina; Mr. in Mrs. John Mezgec in družina; Mr. in Mrs. Liptak, Mr. in Mrs. John Mezget, Rajovec družina; Mr. in Mrs. Jos. Presil in družina, Tony Mayie, Mr. in Mrs. Zigman, družina Kapelj, Employees of Cleveland Tractor Co., Frank Yankovic, Anton Mozina in družina, Mrs. Frances Rupert, Mr. in Mrs. Kocjan, Mr. in Vincent Peskar, Miss Josephine Yankovic, Mrs. Andrew Gerl, Mr. in Mrs. Anton Novak, Mr. in Mrs. Joe Anslovac, Mr. in Mrs. Ed. Kromar, Anthony Sterle, Mr. Edward Zimperman, Mr. in Mrs. G. Rosipko, Mr. K. G. Hotchkiss, Mr. Joe Bacar, Jr.

Dalje izrekamo globoko zahvalo vsem onim prijateljem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno za pogreb in sicer: Joseph Kapel, John Mezgec, Anton Yerman, Herman Kravos, Mike Urac, Rudolph Lisch, Frank Kapel E. 159th St., Frank Yankovich, Andrew Yankovich, Frank Kuret, Patrick Hanlez, George Cebulski, Antonia Blumel, Frances Strazisar, John, Robert and Mr. Howe, Frank Race, Sr., E. 158th St., Frank Zafred, E. 185th, Lou Skoda, Frank Solmick, Tony Nemtz, Walter Shvorob, Jos. Zele, Jr.

Hvala vsem onim, ki so se prišli posloviti od pokojnega, ko je ležal na mrtvaškem odru, kakor tudi onim, ki so ga spremili na njegovi zadnji zemeljski poti.

Srčno hvalo naj sprejmejo Progresivne Slovenke kakor tudi vsi številni naši znanci izven mesta za poslana brzojavna in pismena sožalja.

Posebno zahvalo želimo izreči Joseph Zele pogrebniemu zavodu za vzorno voden pogreb in najboljšo poslugi. Mr. in Mrs. Zele sta storila vse, da nam olajšata gorje in smo jim hvaležni za njih trud. Isto naj sprejme duhovščina cerkve sv. Pavla našo zahvalo za opravljene cerkvene pogrebne obrede ter fantje pogrebci, ki so nosili krsto.

Ako se je pomotoma izpustilo ime katerega, ki je na ta ali oni način prispeval ali pomagal se mu najlepše zahvalimo in prosimo, da nam oprost.

Ti srčno ljubljani sin in brat počivaj mirno v hladni zemlji. Želja po napredku Ti je postala usodna ter si končal svoje življenje v cvetoči mladosti. Za Teboj bridko žalujeta oče in mati za svojim ljubljanim sinom kakor tudi bratje in sestre za dragim bratom.

Tolaj nas zavest, da je odšel Tvoj duh v neskončne višave proti zlatemu soncu kamor si vedno hrpenel v življenju. Spavaj mirno — Snivaj sladko!

Zalujoči ostali:

FRANK in PAULINA, oče in mati
FRANK, ANTHONY, EDWARD, bratje
PAULINE, LOUISE, sestre
MIRKO KUHEL, STANLEY TOME, svaka
ALICE KAPEL, svakinja

Cleveland, Ohio, 13. februarja, 1940